

Dosarul nr.3ra-922/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (T. Avasiloaie)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, I. Muruianu)

ÎNCHEIERE

03 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Albu Silvia, reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Albu Silvia împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actelor administrative, obligarea reexaminării dreptului la pensie și achitarea diferenței, împotriva deciziei din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 29 noiembrie 2019, Albu Silvia, reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziei nr. 21/2018/514 din 08 mai 2018 și a răspunsului la cererea prealabilă din 22 octombrie 2019, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să reexamineze dreptul la pensie și să includă în stagiul de cotizare perioada de rezident în învățământul postuniversitar obligatoriu (01 august 1976 – 30 iunie 1977), obligarea achitării diferenței de pensie reexaminată, începând cu data de 22 decembrie 2017.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 22 decembrie 2017 s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca cu cerere de reexaminare a dreptului la pensie și includerea în stagiul de cotizare a perioadei necontributive de rezidențiat în învățământul postuniversitar obligatoriu. Cererea indicată a fost admisă, iar cuantumul pensiei lunare a fost recalculat și plata acesteia urma să înceapă din 01 ianuarie 2018. Ulterior, potrivit ordinii stabilite, dosarul de pensionare a fost expediat Casei Naționale de Asigurări Sociale pentru verificare.

La 29 ianuarie 2018, dosarul de pensionare a fost restituit Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca și decizia de reexaminare a fost anulată pe motiv că pensia

reclamantei pentru limită de vârstă a fost stabilită în anul 2010, iar temei legitim de a reexamina pensia pentru perioada de rezidențiat în învățământul postuniversitar obligatoriu, nu este. Astfel, prin decizia din 08 mai 2018, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Soroca a respins cererea reclamantei, invocând că nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 5 lit. e) din Legea privind sistemul public de pensii nr.156-XIV din 14 octombrie 1998, în vigoare de la 01 ianuarie 2017, decizie cu care a făcut cunoștință la sfârșitul lunii septembrie 2019.

Reclamanta a invocat că, la 04 octombrie 2019, s-a adresat cu cerere Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat reexaminarea dreptului la pensie și includerea în stagiul de cotizare a perioadei necontributive de rezidențiat în învățământul postuniversitar obligatoriu. La 28 octombrie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a respins cererea indicată supra, invocând că modificările operate prin Legea nr. 290 din 16 decembrie 2016 la art. 5 din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, nu au efect retroactiv și se aplică doar faptelor produse după intrarea lor în vigoare, adică de la 01 ianuarie 2017.

Reclamanta a menționat că, decizia contestată este nefondată și ilegală, pasibilă de a fi casată, deoarece în perioada 01 august 1976 – 30 iunie 1977, a activat în cadrul spitalului nr. 2 din mun. Chișinău, secția pediatrie, în calitate de rezident, fapt confirmat prin legitimația nr.169 eliberată de Institutul de Stat de Medicină din Chișinău. Începând cu 01 ianuarie 2017 a fost pusă în aplicare prevederea legală înserată în textul art. 5 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, potrivit căreia perioada de rezidențiat în învățământul postuniversitar obligatoriu constituie perioadă necontributivă asimilată stagiului de cotizare și beneficiind de dreptul la reexaminarea dreptului la pensie, în temeiul art. 33 alin.(1) lit. a) Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998.

Reclamanta consideră că, se încadrează în prevederile art. 33 alin.(1) lit. a) din Legea nr.156-XIV din 14 octombrie 1998, or, circumstanța indicată a avut loc până la acordarea dreptului la pensie (01 august 1976 - 30 iunie 1977). Reclamanta nu solicită reexaminarea dreptului la pensie pentru perioada anterioară datei de 01 ianuarie 2017 și nu e necesar a aplica legea retroactiv, însă Casa Națională de Asigurări Sociale a interpretat eronat legea, refuzând stabilirea și plata pensiei.

Reclamanta a invocat că, prin acțiunile Casei Naționale de Asigurări Sociale i-a fost cauzat prejudiciu material și moral, pe motiv că dânsa a fost tratată diferit de colegii săi, fiind astfel discriminată. Având în vedere că, sumele pensiei integrale nu au fost calculate și plătite la timp reclamantei din vina funcționarilor Casei Naționale de Asigurări Sociale, urmează ca aceste sume să fie încasate de la pârâtă din ziua solicitării inițiale a reexaminării dreptului la pensie pentru limită de vârstă, adică din 22 decembrie 2017.

Prin hotărârea din 15 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Albu Silvia împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea a deciziei nr. 21/2018/514 din 08 mai 2018 și răspunsului la cererea prealabilă din 22 octombrie 2019, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să reexamineze dreptul al pensie și să includă în stagiul de cotizare perioada de rezident în învățământul postuniversitar obligatoriu (01 august

1976 – 30 iunie 1977), obligarea achitării diferenței de pensie reexaminată începând cu data de 22 decembrie 2017.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, Albu Silvia, reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii, la 02 martie 2021, prin intermediul poștei electronice, a depus apel, prin care a solicitat casarea hotărârii din 15 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Albu Silvia împotriva hotărârii din 15 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, perioada de rezidențiat în învățământul postuniversitar obligatoriu a reclamantei nu este o circumstanță nouă, această perioadă fiind cunoscută atât reclamantei, cât și pârâtei, la momentul stabilirii pensiei la 20 martie 2010, însă perioada dată nu putea fi inclusă în stagiul de cotizare la acel moment, reieșind din lipsa cadrului legal în acest sens. În cazul stabilirii pensiei pentru limita de vârstă, mărimea pensiei urmează a fi calculată în condițiile și în conformitate cu prevederile Legii nr. 156 din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, ceea ce și a fost efectuat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, nefiind posibilă reexaminarea pensiei stabilite la 20 martie 2010 cu includerea perioadei de rezidențiat în învățământul postuniversitar obligatoriu conform prevederilor în vigoare de la 01 ianuarie 2017.

Curtea de Apel Chișinău a apreciat ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond precum că, actul administrativ a fost emis de autoritatea publică în strictă conformitate cu prevederile legale, astfel încât, nu au fost constatate careva abateri la emiterea actului administrativ individual.

La 07 septembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Albu Silvia, reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii, a depus cerere de recurs motivată împotriva deciziei din 02 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii (f.d.112-117).

În motivarea cererii de recurs, Albu Silvia, reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii și-a manifestat dezacordul cu soluția instanțelor de judecată, reiterând circumstanțele expuse în acțiune și cererea de apel, suplimentar invocând că, instanțele de judecată nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, aplicând o lege care nu trebuia să fie aplicată, interpretând în mod eronat normele dreptului material.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 02 iunie 2021.

La 09 august 2021, Albu Silvia, a recepționat decizia contestată, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție DS8003421782AS, anexat la materialele dosarului (f.d.109).

La 07 septembrie 2021, ștampila de pe plicul poștal, Albu Silvia, reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii, a depus recurs motivat împotriva deciziei din 02 iunie 2021, astfel se atestă că recursul a fost depus în termen.

La 10 septembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia cererii de recurs depusă de Albu Silvia, reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Albu Silvia, reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii, este inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Albu Silvia, reprezentată de avocatul Ludmila Ciuhrii, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh